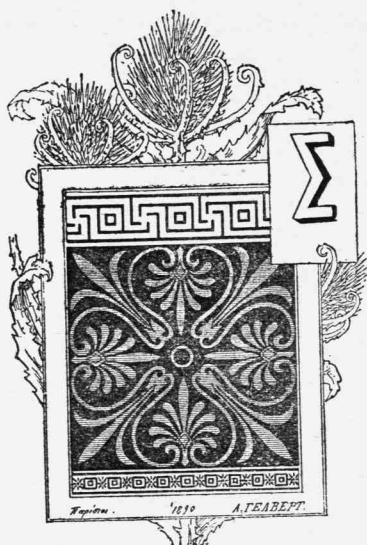

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΕΡΩΣ

ΚΩΜΙΚΟΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

ΩΣΙΑΣ (είσερχόμενος καθ' ἣν στιγμήν αἶρεται τὸ καταπέτασμα). Καλησπέρα σας κυρίαί, καλησπέρα σας κύριοι! Πῶς εἴσθε, παρακαλῶ; Διασκεδάσατε σήμερον, ἐφάγατε καλά;... Πόσον ὠραῖος, φωτεινός εἶνε ὁ οὐρανός!... Ἄλλὰ τί τρέχει; Διαβλέπω κάποιαν ἀνησυχίαν... Ἄ (μειδιῶν) ἐνόητα! θὰ περιμένετε ν' ἀκούσητε μονόλογον... τὸν «Εὐτυχισμένον ἔρωτα»... Δυστυχῶς!... Ὁ συγγραφεὺς δὲν θέλει... Δαιμονισμένος ἄνθρωπος. Τὸν ἔγραψε. Μοῦ τὸν ἔχει μάλιστα ἀφιερῶση, καί, νὰ σᾶς εἰπῶ,

δὲν εἶναι καὶ ἄσχημος! Ἐν τούτοις, εἶνε, δὲν εἶνε, δὲν μοῦ τὸν οἶδει... Μ' ἐγελοῦσε ἕως αὐτὴν τὴν στιγμήν...

— Μὰ τί θὰ κάμω τώρα, τῷ λέγω ἀγανακτῶν.

— Κάμε τὴν... «Κάμμα!»

— Μά...

— «Μαροῦλα» ἔστω εἰπέ κάτι. Ἄν δὲν θέλεις τὴν «Κάμμα», ἢ ὅποια θὰ γείνη πολὺκροτος, ἀνάγνωσε κανέν... ἐχειριδίον, διηγήσου κανὲν ἐπεισόδιον ἰδικόν σου καὶ τότε πρὸς τιμωρίαν σου δι' ἐνδεχομένην μωρίαρ στεῖλέ μου ἐν... σιλιέτο σὰν τοῦ Σάντου Καζερίου...

— Ἄλλ' ἄλας;

— Ἄλαλος μείνε... ἐπὶ μῆρας ὡς ἄλλος Ἐπιμενίδης. Ἐ, ἐπὶ τέλους ξεφόρτωνέ με... «Καί... τὸν χάνω αἴφνης ἀπ' ἐμπρός μου—μάλιστα κύριοι τὸν χάνω—τὸν χάνω! Εἶνε ἀρκετὴ, περιφανὴς ἐκδίκησις δι' ἐμὲ νὰ παραδώσω εἰς τὴν Ἀθανασίαν τῆς ἀποψίνης ἐσπέρας τὰ φοβερὰ αὐτὰ καλαμπούρια του τὰ ἄξια ἰσοβίων τουλάχιστον καταποντισμῶν

εἰς τὰ ὕδατα τῆς Λήθης . . . Ἐν τούτοις διὰ νὰ ἐλαφρύνω τὴν συνείδησίν μου τὴν ἥμιστα κοινοβουλευτικὴν θὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ ἀσπαῖρον ἐν μυστικόν του, περιπέτειαν ἥτις εἰς ἐκεῖνον συνέβη καὶ ἐγὼ τὴν ἀντελήφθην, κατὰ τοὺς νόμους τοῦ πνευματισμοῦ. Δηλαδὴ εἶνε συμβάν ἰδικόν του καὶ ἐντυπώσεις ἰδικαί μου. Ὁ ἥρωσ αὐτός, ὁ φωτογράφος ἐγώ. Διὰ νὰ μ' ἐννοήσητε : Θὰ ὀμιλῶ ἐγὼ καὶ αὐτός θὰ πάσχη. Ἡ ὀθόνη αὐτός, τὸ χρῶμα ἐγώ· τὸ μάρμαρον αὐτός, ἡ σμίλη ἐγώ, ἡ ὕλη αὐτός, ὁ ἀρχιτέκτων ἐγώ. Μὰ προσέξατε εἰς τὸ νόημα· εἶμαι ἡ σκιά του. Δηλαδὴ ἡ σκιά αὐτός, τὸ φῶς ἐγώ. Ἄλλ' ἐμὲ πρέπει νὰ μὲ λησμονήσητε ὀμιλοῦντα καὶ νὰ φαντάζεσθε ἐκεῖνον. Μ' ἐννοήσατε ; Ἐννόησα . . . Δὲν μ' ἐννοεῖτε ! . . . Διότι ἂν μ' ἐννοούσατε δὲν θὰ ἐμανθάνατε τίποτε καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἤμην ὁ ἀρμόδιος νὰ μὲ ἐννοήσητε καὶ θὰ ἔμενα κατ' ἀνάγκην εἰς ἀπλοῦς . . . ἀριστογείτων. Ἄλλὰ, κυραὶ μου, τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀπλούστατον. Μοῦ διηγήθη ὁ συγγραφεὺς ἐν συμβάν του ὑπὸ ἐχεμύθειαν· ἐγὼ ἐπεκτείνω τὰ ὄρια τῆς ἐχεμυθείας, ὅπως θὰ ἐκάμνατέ καὶ σεῖς . . .

Ἡ σκηνὴ εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου.

Προσέξατε. Ὁ ἥλιος μεσουρανεῖ· μὴν Ἰούλιος.

Ἔχει τὸν λόγον ὁ συγγραφεὺς :

— Καὶ τί μὲ συμβουλευέτε, γιατρέ μου ; . . .

— Εἶσθε θαρρῶ παραγγελιοδόχος ;

— Ὅχι· κάτι τι συγγενές. Δημοσιογράφος.

— Καὶ πάσχετε ;

— Ἀπὸ ἀρθρίτιδα.

— Θαλάσσια λουτρά.

— Πολλά ;

— Ἐως ὅτου βρέξι.

Ὅσοι ἔτυχε . . . —ὀμιλεῖ διὰ τοῦ στόματός μου ὁ συγγραφεὺς· ἐγὼ χάνω τὴν ὑποκειμενικότητά μου· ἐκμηδενίζομαι ὡς νὰ ἦμαι μετοχὴ τῆς Πιστωτικῆς, ἀπονεφελοῦμαι ὡς ναπολεόνι πρὸ καὶ μετὰ τὸν συμβιβασμόν.— Ὅσοι λοιπὸν κατέρχεσθε τὸ ἀπόγευμα εἰς Παλαιὸν Φάληρον διὰ τοῦ τροχιοδρόμου θὰ μὲ συναντήσατε ἀφεύκτως—γιὰ ἐνθυμηθῆτε— νὰ κατέρχωμαι τακτικὰ μὲ τὸν 5 καὶ 20 μὲ τὴν ράβδον μου, τὴν ἐλαφροτέραν τῆς ἐρωμένης μου, μὲ μίαν «Παλιγγενεσίαν» καὶ αἰωνίως διαγωνιζόμενον ἀπελπιστικῶς διὰ νὰ καταλάβω καὶ ἐγὼ ἐπὶ τέλους, κατόπιν τῶν διδακτορικῶν μου ἐξετάσεων, μίαν θέσιν εἰς τὴν . . . γυναικοταραχὴν ἐκείνην καὶ γλωσσοθύελλαν, τὴν συμβολίζουσαν κάπως

τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀφοῦ οὔτε σπιθαμὴ κενὴ δὲν ὑπάρχει. Ἄλλ' εἶμαι τόσον ἰσχνός ... Ὅταν κἀθημαι χωροῦν ἄλλοι πέντε ... Αὐτὰ τὰ πέντε, ἐννοεῖται, δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τὰ μάτια σας ... Ἄ, εἶπα μάτια ... «Νομίζω, ὑποθέτω, μοῦ φαίνεται—θὰ ἔλεγε πάντοτε ὁ συγγραφεὺς — καλὲ ἀληθέστατον, ναί, ἰδοῦ, διακρίνω ἐδῶ κάτω, εἰς τὸν πρῶτον πάγκον κάτι μάτια, ἐκεῖνα τὰ ἴδια τὰ ὅποια μοῦ ἐθεράπευσαν τὴν ἀρθρίτιδα (Παρατηρῶν ἀτενωῶς). Νὰ αὐτὰ εἶνε, ἐδῶ εἰς αὐτὰ τὰ καθίσματα, (δεικνύων) ἐκεῖ ἐμπρός, ἐκεῖ. Μὰ γιὰ κυττάξετε καὶ σεῖς . . .» Ἄ, pardon· ἠπατήθην . . . Τὰ εἶδα χθές καὶ τόσῃ ἤτο ζωηρὰ ἢ φεγγοβολή των, ὥστε ἐξακολουθεῖ, ἀντιστάσεως μὴ οὔσης, νὰ σχηματίζη περὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου φωτεινὸν κύκλον ἀκτῖνος, ἣτις παρακολουθεῖ τὰ ἴχνη μου ὡς δικαστικὸς κλητῆρ φέρων ἐναντίον μου δέσμην τελεσιδίκων ἀποφάσεων καὶ μὲ κάμνει νὰ πίπτω αἰωνίως θῦμα ὀπταπάτης. Οἱ ὀφθαλμοὶ της, ἄ, εἶνε δυὸ πυροβόλα τόσης ὀλκῆς, ὥστε θὰ τὰ συστήσω εἰς τὸ Ἑλλ. κράτος διὰ νὰ τὰ χρησιμοποίησιν πρὸς εὐχερεστέραν καὶ ἀρτίαν ἐκπλήρωσιν τῶν διεθνῶν ὑποχρεώσεών του. Εἰς αὐτὰ τὰ δύο ὀφθαλμοτηλεβόλα χρεωστῶ, κυρίαὶ πολυεὐσπλαγχνοὶ καὶ κύριοι ἀξιότιμοι, ἔν γνήσιον Ἀθηναϊκὸν λουτρόν, δέκα οἶμοι! ἀνεξοφλήτους χρεωστικὰς ἀποδείξεις διαφόρων καταστηματαρχῶν—τὴν στιγμήν ταύτην ὀμιλεῖ καὶ ὁ ὑποφαινόμενος—καὶ μίαν ἀκροστιχίδα, ἣτις ἀπέβλεπε μὲν—ὀμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς—εἰς τὰ μάτια της, ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω πῶς συμπεριέλαβε εἰς τὰ δίκτυα τῶν σίχων καὶ τὰ δόντια της διὰ τὰ ὅποια οἷος δῆποτε ποιητῆς ἐκ τῶν νεωτέρων δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ ἔγραφε—διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι εἶνε μαργαριτάρια—ὅτι ἐφύτρωσαν ἀπὸ τὸν βυθὸν τοῦ ὠκεανοῦ μετατοπισθέντα μίαν αὐγὴν εἰς τὰ χεῖλη της, ὅπως ἀκριβῶς τὴν στιγμήν αὐτὴν διακρίνω εἰς τὸ βάθος τοῦ οὐρανοῦ νὰ ξεφυτρῶνουν δύο ἀστέρες! . . . Ἄ, πῶς σᾶς φαίνεται, ἀλήθεια, αὐτὴ ἢ παρομοίωσις; «Οἱ ὀδόντες εἶνε οἱ ἀστέρες τοῦ . . . οὐρανίσκου!» Ἄ εἶνε ἔξοχοι. Θὰ τὴν στεῖλω ἐμμέτρως καὶ συμβολικῶς εἰς τὴν «Εἰκονογραφημένην»!

*Ἀστέρια φωτοπερίχυτα
ποῦ τρώτε καὶ δαγκάνετε
ἀστέριά μου πρωτόγαλα
μὲ μύτες σὰν νυφοῦλες
σεῖς δόντια μου τραρά. . .*

Στοιχηματίζω ὅτι ἔχω καὶ δὲν ἔχω ὅτι θὰ δημοσιευθῇ μὲ στοιχεῖα τοῦ Γεωργίου . . .

Ἄλλ' ἀκριβῶς δι' αὐτὰ τὰ μάτια συνέβη ἐν ἄλλο τρομερὸν ἐπεισόδιον.

Ἦτο βράδου. Ἡ σελήνη δὲν ἐφώτιζε, διότι . . . δὲν εἶχεν ἀνατείλη. Οἱ φανοὶ δὲν εἶχον ἀναρῆθῃ, διότι . . . δὲν τοὺς εἶχαν ἀνάψῃ· ἴλαρὰ θὰ ἀνέτελλεν ἡ σελήνη μετὰ τινὰς ὥρας. Ἡ σκόνη, πέλαγος φυματιώσεως, ἔπνιγεν εἰς νέφη τὴν πρωτεύουσαν, διότι . . . διότι δὲν εἶχαν καταβρέξῃ καὶ δὲν εἶχαν καταβρέξῃ, διότι . . . δὲν εἶχαν καταβρέξῃ. Καὶ ἐγὼ—διηγεῖται πάντοτε ὁ συγγραφεὺς— τὸ ἄλλο ἐγὼ δηλαδὴ τοῦ καθ' ὑποβολὴν ἐγὼ μου, — ἐπανηρχόμην ἐκ Φαλήρου, διότι ἐὰν δὲν ἐπανηρχόμην, δὲν θὰ συνέβαιναν ὅ,τι συνέβη καὶ δὲν θὰ εἶχατε μονόλογον. Κατέρχομαι ἀπὸ τὸ τραῖνο καὶ πέρνω τὸ δεξιὸν πεζοδρόμιον τῆς λεωφόρου Πανεπιστημίου. Προχωρῶ ἀτενίζων τὰ ἄστρα . . . Βαίνω συσφίγγων τοὺς ρῶθονας . . . ὡς ἐκ τοῦ κονιορτοῦ . . . Χαμηλά, ἐνῶ διηρχόμην ἀμεριμνος, βλέπω ἐν παράθυρον ἡμικλειστον . . . Τὸ δωμάτιον μέσα ἐφώτιζετο ἀσθενῶς ἀπὸ ἓνα μεγάλον πολυέλαιον . . . Μὴ ἐκπλήττεσθε . . . «ἀσθενῶς ἀπὸ ἓνα πολυέλαιον». Δὲν ἔχετε ἰδεῖ, παρακαλῶ, τὸν πολυέλαιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Καπανδρίτι; Ἀπαράλλακτος. Λεῖψανον δημοπρασίας καὶ ἐκπλειστηριασμοῦ . . . Μία ἡμιμαραμμένη, ὡς γεροντοκόρη, ἀνθοδέσμη ὠρθοῦτο μελαγχολικὴ εἰς τὸ μέσον ὡς νὰ εἶχε προσφάτως ἀναγνώσῃ κανένα στίχον τοῦ Παπαρρηγοπούλου . . . Μόλις τὴν ἐπῆρε τὸ μάτι μου . . . Τὴν ἐξάνθησιν δηλαδὴ. Τέλος εἰς μίαν κινητὴν πολυθρόναν, ἐγγύτατα τοῦ παραθύρου — Παραδεισίου φεγγίτου—μετεωρίζετο ἐξηπλωμένη ἐν παλλεῦκῃ περιβολῇ καὶ ἡδυπαθῶς, ὡς Ὁθωμανὶς ὀδαλίσκη, μία—νὰ τὸ εἰπῶ;—εἰς—μὰ πῶς νὰ τὸ εἰπῶ!— ἐν—ᾧ, εἶνε ἀσθενὴς ἢ δύναμις τῶν λέξεων . . . Ἐν ἄνθος, εἰς ἄγγελος, μία κόρη. Ἦ ἐπειδὴ ἦτο νύξ: Εἷς γαλαξίας, μία μαρμαρυγή, ἐν ἄστρον. Ἦ ἐπειδὴ ἐκινεῖτο: Ἐν κύμα, μία ἀκτίς φωταερίου, εἰς διάττων. Μία πομφόλυξ ἐπὶ τέλους, εἰς ἀμέθυστος—ἐν . . . πρυμνήσιον!—Ἦτο φίλη μου πρὸ μιᾶς . . . δεκαπενθημερίας. Τὴν ἐθεώρουν ὡς τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑποκειμενικότητός μου—δηλαδὴ ὁ συγγραφεὺς—ὡς τὸ συνδετικὸν μόριον τῆς καρδίας μου καὶ τοῦ πνεύματός μου, τὸν συμπλεκτικὸν καὶ τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ὀνείρων, τὸ ἐγὼ τοῦ ἄλλου ἐγὼ τῆς ὑποστάσεώς μου, τὸ εἶναι τῆς ὀντότητός μου. Διὰ πρώτην φοράν τὴν εἶχα ἰδεῖ εἰς τὸ θέατρον, εἰς μίαν γωνίαν τοῦ πάγκου, μετ' ἀγωνίας παρακολουθοῦσαν τοὺς λόγους μου—ὀμίλει ὁ ἠθοποιός—, ὅτε εἷς γόνος ἀγόνου παρελθόντος γόνου σχεδὸν νὰ κλίνη τὸν βλέπω—τὰ καλαμπούρια καὶ ἡ πρωτοπροσωπεῖα ἀνήκουν ἐφεξῆς εἰς τὸν συγγραφέα, πρὸ αὐ-

τῆς!... Καί εἶνε μὲν φυσικὸν νὰ κλίνη ὁ ἀνὴρ πρὸ τῆς γυναικός. Ἄλλ' ὄχι καὶ εἰς τὰς πλατείας τῶν θεάτρων... Ἐγὼ—ὁ συγγραφεὺς δηλαδὴ—ἤμην εἰς τὸ εὐώνυμον μέρος. Τὸ πρᾶγμα ἦτο σοβαρόν. Μ' ἐκύτταζε ἀτενῶς καρφόνω κ' ἐγὼ ἐπάνω τῆς τὸ βλέμμα μου... Κινεῖται ὀλίγον, κινουμαι πολὺ. Εἰς τὰ μυθιστορήματα τοῦ Δουμᾶ καὶ τοῦ Ponson de Terrail ἀφίνου αἱ ἡρώιδες νὰ πέσῃ κανὲν χειρόκτιον διὰ νὰ περᾶσῃ κανεὶς κομψὸς νέος νὰ τὸ πάρῃ καὶ νὰ συναφθῇ ὁ ἔρωσ καὶ ν' ἀρχίσῃ τὸ μυθιστόρημα διὰ νὰ λυθῇ ἔπειτα διὰ τῆς πτώσεως ἑνὸς μανδηλίου ὁ γόρδιος δεσμὸς τῆς μυθιστορικῆς καθάρσεως. Εἰς ἐμὲ—ὀμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς—συνέβη τὸ ἐναντίον. Ἔπεσε τὸ τσιγάρο μου—δηλαδὴ τὸ ἀφῆκα νὰ πέσῃ—καὶ ἐκ τῆς τέφρας του παραδόξως ἐφλογίσθη ἡ καρδία μου, καὶ ἀνέλαμψε... θὰ ἰδῆτε ἀργότερα τί ἀνέλαμψεν. Ἐκυψα διὰ νὰ λάβω τὸ τσιγάρο ἂν καὶ περὶ δυσμᾶς τοῦ βίου του εὐρισκόμενον, καὶ (ἀναστενάζων) ἐγγίζω τὴν συνορευούσαν πρὸς με ἀριστερὰν κνήμην τῆς. Ἡ ἀρθρίτις μετεβλήθη ὡς διὰ μαγείας εἰς... ποδάγραν. Τὸ γεγονός αὐτὸ ὑπῆρξεν ἡ ἀφετηρία θερμοτάτου ἔρωτος. Ἡκιστα ἐγὼ Πετράρχης, ἀλλὰ Λαύρα αὐτή. Τὴν ἡγάπων ὡς πατριάρχης τὸ ποίμνιόν του... Ἐκτοτε τὴν εἶδα δις, τρίς, τετράκις, ἐπτάκις... δὲν ἐνθυμοῦμαι... εἰς τὸ Παλαιὸν Φάληρον καὶ μᾶλλον ἐκείνην ἠκολούθουν παρὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ ἱατροῦ. Ἦτο αὐτὴ εἰς τὸ παράθυρον! φαντασθῆτε τὴν χαρὰν μου ὅταν τὴν εἶδα ἐπιστρέφων καὶ πάλιν. Αὐτὴ ἦτο. Τὴν βλέπω ἐχειρομένην μετὰ προφυλάξεως... ὦ, μὲ εἶδε, μὲ προκαλεῖ. Ἀκόμη νομίζω ὅτι ἀκούω νὰ κτυποῦν ὡς σφύραι τῆς φλεγομένης καρδίας μου οἱ παλμοὶ ἐπὶ τοῦ ἄκμονος αὐτοῦ ἐδῶ: τοῦ στήθους... Διστάζω κατ' ἀρχάς. Προχωρῶ ἐν τούτοις καὶ πάλιν ἐπιστρέφω... ὦ εὐτυχία! τὴν βλέπω ἐγγύτερον πλησιάζουσιν. Καὶ πάλιν δὲν τολμῶ καὶ πάλιν ξαναπερνῶ Ἐτοιμάζομαι νὰ τῇ προσφέρω συγκεκινημένος τὰ φούλια τῆς κομβιοδόχης μου. Καλέ, αὐτὴ ἐπλησίασεν ἀκόμη περισσότερο εἰς τὸ παράθυρον!... Θὰ θέλῃ ἴσως νὰ μοῦ δώσῃ καμμίαν ἐπιστολήν, νὰ μοῦ ὀμιλήσῃ, νὰ μοῦ ὀρκισθῇ,— ἄ... τίς οἶδεν, ὕψιστοι Θεοί! νὰ μὲ ἀσπασθῇ, νὰ μ' ἐναγκαλισθῇ... Ἄλλ' ὄχι συγγνώμην. Τὸ τελευταῖον ἦτο ἀδύνατον νὰ συμβῇ, διότι εἰς τὸ παράθυρον ὑπῆρχον σίδερα, τὰ ὅποια θὰ ἐχρησίμευαν καλλίτερα διὰ μερικὸς ἐρωτοκτυπημένους. Ἄς εἶνε, συμβιβάζομαι μὲ τὸν ἀσπασμόν. Ὁ ἐναγκαλισμὸς εἶνε παγίς: ὁ ἀσπασμὸς, ἄσμα! καλλίτερον τὸ πτηνὸν νὰ ἄδῃ ἐξω τοῦ κλωβοῦ. Εἰς τὴν τελευταίαν παρέλασίν μου, καθ' ἣν

ΒΑΡΩΝΟΣ ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΦΟΝ ΒΙΣΣΕΛ

εἶχα πλησιάσει πλέον πολύ, σταματῶ... Πῶς κτυπᾷ ἡ καρδιά μου καί εἰς τὴν ἀπλὴν ἀκόμη ἀνάμνησιν !...

— Κλεονίκη μου, ψιθυρίζω, — ψιθυρίζει δηλαδή, — μὲ φωνὴν πνιγομένην εἰς τὸ αἶσθημα, σὲ ἀγαπῶ...» Σιγὴ βαθεῖα. Οἱ ὀφθαλμοί μου οἱ ὁποῖοι τὴν ἐσπέραν τοῦ θεάτρου ἦσαν ἱκανοὶ νὰ μὲ κατατάξουν εἰς τὴν κλάσιν τῶν ἀνθρωποφάγων, πηγαί τῶρα ἐκστάσεως καὶ ἡδυπαθείας, ἐθόλωσαν, παρέλυσαν, ἐπνίγησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν ἡδονήν. Δὲν ἔβλεπα πλέον. Τὸ νευρικόν μου σύστημα θὰ τὸ ἐζήλευε καὶ αὐτὸς ὁ παράλυτος τοῦ Εὐαγγελίου. Κ' ἐγὼ ὁ ἡλίθιος ἔκαμνα λουτρά δι'... ἀρθρίτιδα.

— Σὲ ἀγαπῶ, τῇ ἐπαναλαμβάνω καὶ ἀντηχεῖ... σιγὴ ἀπόλυτος.

— Σὲ λατρεύω ; — ψιθυρίζω ἐντονώτερον καὶ πλησιάζω ἐγγύτερον ἔξω φρενῶν, ἔξω... τοῦ παραθύρου. «Μὴ μοῦ στερεῆς...» κ' ἐκείνης, Θεέ μου ! τείνει νὰ ἐξέλθῃ τῶν σιδήρων ἢ... ρίς. Λάμπει ὅλη ! Οἱ ὀφθαλμοί μου κινδυνεύουν νὰ πάθουν ἀμαύρωσιν... Κλονοῦμαι... ἀπὸ τῶν δακτύλων μου, φρικτόν ! σταλάζουν τεμάχια ... πάγου. Μὴ γελαῖτε· ὁ ἰδρῶς ἐκ τοῦ πολλοῦ φόβου εἶχεν ἀποκρυσταλλωθῆ, ὡσὰν νὰ ἦτο ἄσμα ἑλληνικοῦ κωμειδουλίου.

Προσεγγίζω τότε ἀναθαρρήσας, προσκολλῶμαι, ἐφάπτομαι τοῦ σιδηροῦ κιγκλιδῶματος, ἐκτείνω πρὸς τὰ μέσα τὴν χεῖρα καὶ αἰσθάνομαι ἀπαλόν, δροσερόν τὸ ἔδαφος τῆς κατακτῆσεως. Ἐδραττόμην πετάλων ρόδου, χνοῦ ροδακίνου. Ζέφυρος ἐθώπευε τὸ πρόσωπόν μου, ἄρωμα τὴν ἀτμόσφαιραν ἐμύρωνε. Γελοῖτε Ρωμαῖε μὲ τὴν Ἰουλιέτταν σου. Κρυφθῆτε ἐνώπιόν μου, σᾶς κατετρόπωσα, σᾶς ἐξηυτέλισα ... Ἐγὼ ὅστις ἤμην ἐπὶ ἐνὸς πεζοδρομίου, ἐπτερεύγιζα ὑπὲρ τὰ νέφη. Ἠγγιζον τὰ ἄστρα, τὰ ὁποῖα τὴν στιγμήν ἐκείνην συνεκεντροῦντο δι' ἐμὲ εἰς τὸ δωμάτιον ἀντιπροσωπευόμενα ἐν τῷ πολυελαίῳ ὑπὸ δέκα κηρίων, οὐδενὸς κυρίου καὶ μιᾶς... κυρίας. Παρ' ὀλίγον νὰ κολαφίσω καὶ αὐτὰς τὰς φουσκωμένας παρειὰς τῆς σελήνης, ἡ ὁποία μόλις εἶχεν ἀνατείλῃ... Καὶ ὅμως ἐγὼ, ναί, ναί, ἐγὼ ὁ Γίγας, ὁ μέγας πορθητῆς τῆς καρδίας της, ὁ Βαγιαζήτ, ὁ Ταμερλάνος, ὁ Τσιγγισχάνης δὲν εἶχα τὴν δύναμιν νὰ θραύσω τὰ κατηραμένα ἐκεῖνα σίδηρα ! Ἡ θέσις μου ἦτο παθητικὴ, ἦτο ἐνεργητικὴ Μόνον οὐδετέρᾳ δὲν ἦτο. Προτείνω τέλος ἐν κατανύξει τὰ ἀνυπόμονα χεῖλη μου πρὸς τὰ ἰδικά της τὰ κόραλλινα τὰ συμπεπλεγμένα καὶ συγχεόμενα εἰς τὴν σιδηρᾶν πέδην τοῦ ὀπισθοδρομικοῦ, τοῦ ἐλευσινοῦ ἐκεῖνου παραθύρου καὶ ἀγωνίζομαι νὰ τὰ συλλάβω, ὑψοῦμαι, ἔρπω, ἀνεγείρομαι, προσπαθῶ, ἰδρῶνω, τρέμω καὶ θὰ εἶχα βεβαίως ψαύσει τὰ γλυκύτατα ἐκεῖνα χεῖλη ὅταν αἴφνης . . . (Στενάζων) Οἴμοι ! ! . . Ἐρη-

νήσατε τὸ πρὸ ὑμῶν—ὀμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς—ἀξιοθρήνητον θῦμα... Ἀὐλακόνει, κύριοι μου, πλήττει ὡς κεραυνὸς τὴν ράχιν μου χονδρῆ, ὡς ἔλασμα σιδηροδρόμου, ράβδος, τὴν πτωχὴν μου ράχιν ἢ ὅποια ἂν ἔως τῶρα ἐβάσταζε με μεγάλην προθυμίαν τὸ βᾶρος τῶν 24—ὀμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς—ἐτῶν μου, ἀπὸ τοῦδε θ' ἀναμιμνήσκειται συχνὰ καὶ θὰ κύπηται μετ' εὐλαθείας πρὸ τῆς μνήμης τοῦ ὁμοιοπαθοῦς Θερασίου. Ὅλα, ὅλα ὑπέστησαν τὴν συμφορὰν τῆς καταδρομῆς! Τὰ φούλια κυλίσονται ἐκ τῆς κομβιοδόχης μελαγχολικά, ἔλεεινά, διαμελισμένα, οἶνοι κλαίοντα τὴν μοῖραν τοῦ κυρίου των· ἡ ἰσορροπία τοῦ μύστακός μου—ὀμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς—ἐταλαντευθη, ἡ ρεπούμπλικά μου—μόλις τὴν εἶχα ἀγοράσῃ—σφηνοῦται πρῶτον εἰς τὸ κιγκλίδωμα καὶ ἔπειτα κατρακυλᾷ ταχύτατα ὡς ναπολεόνι, ἐν δὲ πολῦτιμον δακτυλίδι—φεῦ!—δανεικὸν πτερυγίζει ἀπὸ τοῦ δακτύλου μου, ὅστις ὄρφανὸς φέρει ἀνεξίτηλον τὸ στίγμα τῆς λωποδυσίας. Εἰς ἐπίμετρον δ' ὅλης αὐτῆς τῆς ἐξ ἐνέδρας Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, σᾶς βεβαιῶ ἐνόρκως ὅτι δὲν διέφερε καθόλου ἐκείνης ἢ ἰδικῆς μου, με περιβάλλον ἄγριαί αἱ βρονταί: «Πανάθλιε, οἰκτρέ, ἀσυνείδητε, bestium, ἴαγε... ἄγε νῦν». Εὐτυχῶς με ἔσωσαν αἱ τελευταῖαι λέξεις, διότι ἐκλαθὼν αὐτὰς ὡς καλαμποῦρι... συνήλθα. Τί δὲ ἀνακαλύπτω; Ὅτι τὸ εἰδύλλιον αὐτὸ τῆς ράχεώς μου διέπραξεν αὐτὴ ἢ ράβδος μου, ἣν μοὶ ἤρπασαν, δῶρον πολυθελήτρου καὶ φιλομούσου δεσποινίδος, λαθοῦσα αἴφνης φοβερὰς διαστάσεις πρὸ τῶν καταπλήκτων ὀφθαλμῶν μου, ὁ δὲ Ροβεσπιέρος, ὁ θαυμαστὸς ἤρωσ τοῦ πραξικοπήματος τῆς σπονδυλικῆς μου στήλης, ἧς ἡ θερμότης ἀνήρχετο ὡς στήλη Ρεωμύρου, ἦτο ὁ μέλλων πενθερός μου, ὁ κύριος—φαντασθῆτε—Πανάρετος! καθηγητῆς τῶν Λατινικῶν πρὸ δύο Ἰωβιλαίων... Ἐὰν τῶρα συγκατανεύσετε ἐκ τῆς φιλολογίας νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν χειρουργικὴν, θὰ παρατηρήσετε—ὀμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς—μίαν ἐκδορὰν εἰς τὸν ἄρμον ὡς ἐκ τῆς προστριβῆς τοῦ ἀντίχειρος μεταξὺ σιδηρῶν καὶ παραθυροφύλλων. Πρῶτη φορὰ καθ' ἣν πραγματικῶς ἔπαθα κατόπιν πενταετοῦς δημοσιογραφικῆς ἀρθρογραφίας ἀπὸ ἀρθρίτιδα... Ὑπέθεσα μήπως μ' ἐφίλησεν ἐκείνη, διότι μὴ λησμονεῖτε ὅτι ὅπου ἀκουμποῦν τὰ χεῖλη ἐρωμένης βαθεῖα καὶ αἱματηρὰ ἀνοίγεται ἡ αὐλαξ τοῦ πόνου. Ἄλλ' οὔτε αὐτὸ κἂν εἶχε συμβῆ. Ὡσὰν δὲ νὰ μὴ ἤρκει ἡ σύρραξις τῶν δεινοπαθημάτων, βρέχει ἀπ' ἐπάνω μου ἓνα νερὸν ὅμοιον κατὰ τὴν διαύγειαν με ἐκεῖνο τὸ ὅποιον κάθε καλοκαῖρι... πίνομεν. «Τὸ στερέωμα τὸ ὅποιον ἠπέιλησα ὡς ἄλλος δραματικὸς συγγραφεὺς, διὰ κολαφίσματος, μ' ἐξεδικεῖτο» ὑπέθεσα. Διάρροχος ὑψόνω με παράπονον τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς

τὸν οὐρανόν, τὸν ὁποῖον ὑπέθετα καταμέλανα, καὶ πρὸς ἀνυπολόγιστον εἰρωνεῖαν τὸν βλέπω λάμποντα πάμφωτον, ἰλαρόν, ἀστερόεντα. Διὰ τὴν συνέχειαν ἀποτανθῆτε εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα ποιητὴν. Καὶ τώρα, διὰ νὰ ἔλθω εἰς τὴν νομικὴν, σκέπτομαι νὰ κάμω διὰ τὴν κλοπὴν τοῦ δακτυλίου ἀγωγὴν, ἂν καὶ αὐτὸ εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς κακῆς ἀγωγῆς τοῦ κ. καθηγητοῦ. Ἄ κύριοι! Μίαν συμβουλήν. Ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς σας, τοῦ πνεύματός σας—ἐὰν ὑποτεθῆ ὅτι ἔχετε, διότι μόνον οἱ τρελλοὶ ἀγαποῦν — τῶν πνευμένων σας, τοῦ βαλαντίου σας, τῆς μύτης σας, τῶν ὀφθαλμῶν σας. Ἀλλὰ, πρὸς Θεοῦ, ἀποφεύγετε τὰ ἡμιάνοικτα στήθη καὶ τὰ ἡμιάνοικτα παράθυρα. Μὴ φορεῖτε ποτὲ καινουργῆ καπέλλα, διότι δὲν ἤξεύρετε πόθεν ἔρχεται ὁ πειρασμός, καὶ πρὸ παντός, φίλοι μου, ξένα δακτυλίδια. Σκληρὰ τύχη! Ἦρχισα μὲ λουτρὰ καὶ τελειώνω, μὲ μίαν . . . ψυχρολουσίαν. Τώρα ἐνωῶ . . . τὰ αὐτιά μου μὲ ἠπάτησαν: «Ἐως ὅτου σοῦ τῆς βρέξουν» μοῦ εἶχεν εἰπῆ ὁ ἰατρός. Εὐτυχῶς ἔσωσα τὴν τιμὴν ἂν ὄχι τῆς ἀξιοπρεπείας μου, τοῦλάχιστον τῶν . . . ὑποδημάτων μου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν πῖλόν μου, ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῆ καὶ δευτέρα χρεωστικὴ ἀπόδειξις.

Δὲν ἐφρόντισα νὰ μάθω ἂν μὲ ἀγαπᾷ ἀκόμη ἡ κόρη τῶν ὀνείρων μου ἀλλὰ δὲν θὰ μὲ ἴδῃ βεβαίως πλέον ὑπὸ τὰ παράθυρά της, ἐὰν δὲν . . . μετοικήσῃ, μόνον ὁ ὅταν ἐχόρευσα ἀντὶ τοῦ Ἡσαΐα τὸν πυρρίχιον τῆς ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλήψεως, ἐσυλλογίσθην τὸν μονόλογον καὶ εἶπα: Ἰδοὺ Εὐτυχισμένος ἔρωσ! Κάμνω ἐν τούτοις νὰ φύγω . . . ἀδύνατον, κάμνω νὰ κινηθῶ καὶ . . . καθηλοῦμαι περισσότερον. Πόσον ἐπόθησα μίαν παλιγγενεσίαν ἐγὼ ὅστις τὴν εἶχα πρὸ ὀλίγου εἰς τὰς χεῖράς μου καὶ τώρα εἰς τὰ θυλάκιά μου. Ἐπὶ τέλους, τί τὰ θέλετε, ἀπηλλάγην τῆς θέσεως ἐκείνης, εἰς ἣν αὐτογνωμόνως εἶχον διορισθῆ. Ἀλλὰ μὴ θαρρεῖτε ὅτι ἀπηλλάγητε καὶ σεῖς. Νομίζετε ὅτι ἐτελειώσα; . . . Πόσον ἀπατάσθε! (Βλέπων πρὸς τὰ παρασκηνία). Ἐ, σὺ κύριε, ποῦ ἀναβοκαταιβάξεις τὴν σκηνὴν, μίαν στιγμὴν (Πρὸς τὸ κοινόν). Καὶ σεῖς, κύριοι, σταθῆτε παρακαλῶ, μὴ βιάζεσθε . . . Ἀκούσατε τὸν τραγικὸν ἐπίλογον τῆς ἱστορίας τοῦ συγγραφέως, τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος μοῦ ἀνεκοίνωσεν: Οὐδέποτε, μοῦ εἶπε τελειῶνων τὴν διήγησίν του, οὐδέποτε ἐπὶ ζωῆς μου εἶδα τραγικώτερον, τρομακτικώτερον . . . ὄνειρον!

(Πίπτει τὸ κατάβλημα).

Αὐγουστος 1894.

ΔΑΦΝΙΣ